

Posudek oponentky diplomové práce

Jméno diplomantky:	Tereza Běhounková
Téma diplomové práce:	Písemná forma právního jednání v elektronickém obchodu
Rozsah práce:	85 stran vlastního textu (dle diplomantky 215 877 znaků vlastního textu)
Datum odevzdání práce:	8. 1. 2023 elektronická a tištěná verze

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Diplomantkou zvolené téma považuji za aktuální. Sice písemné formě právního jednání v elektronickém obchodu věnuje dostatek pozornosti jak nauka, tak judikatura, pro rozpornost jejich závěrů však nelze diskusi považovat za uzavřenou. Stále proto existuje prostor přispět do odborného diskursu dalšími postřehy, které posunou poznání dále.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody).

Téma je obtížnější na zpracování, protože vyžaduje výbornou orientaci nejen v evropském právu, nýbrž v soukromém právu obecně. Náročnost tématu zvyšuje i potřeba vypořádat se s těžkopádnou terminologií spojenou se světem elektronických komunikací a dále pak nezbytnost v celku nepřehledná pravidla přehledně uspořádat, vyložit a kriticky zhodnotit dosavadní stav diskuse.

3. Formální a systematické členění práce

Pokud jde o systematické členění práce, diplomantka práci rozdělila vedle úvodu a závěru do sedmi kapitol. V první kapitole se diplomantka věnuje otázce písemné formy právního jednání, ve druhé pak elektronickému právnímu jednání v písemné formě. Stěžejní částí práce je kapitola třetí věnovaná podpisu a kapitola čtvrtá zaměřená na problematiku prostého elektronického podpisu v e-mailu. V páté kapitole se diplomantka zabývá důkazní funkcí elektronického podpisu (proč se důkazní funkcí zabývá zde?), v šesté pak elektronickou identitou v právním styku. Sedmá kapitola je zaměřena na úvahy *de lege ferenda*.

Struktura práce nepřispívá k dobré orientaci v tématu a tím i k celkové srozumitelnosti práce. Diplomantka dostatečně přesně v úvodu jednotlivých kapitol nevymezuje, čím a proč se v dané kapitole zabývá a jak daná otázka souvisí s cílem práce. Kupříkladu kap. 2.2 věnovaná exkursu do německého práva. Proč byla tato kapitola zařazena? A proč zrovna na tomto místě diplomové práce? Co si z ní má čtenář odnést? Co plyne ze srovnání s českou právní úpravou? Resp. kde je komparace provedena? Není mi jasné, proč pořadí kapitol bylo uspořádáno tak, jak bylo, zejména to nechápu u kapitoly páté a šesté. Pokud jde o sedmou kapitolu, tak úvahy *de lege ferenda* by bylo vhodné uvádět v souvislosti s konkrétními podrobně rozebíranými otázkami.

4. Vyjádření k práci

Předloženou práci považuji přes výše uvedenou výtku ke struktuře práce a další dále uvedené připomínky za docela slušně zpracovanou s dostatečnou hloubkou rozboru některých (nikoli však všech) s tématem souvisejících otázek. Z práce je patrné, že se diplomantka seznámila s celou řadou relevantních pramenů, což oceňuji. Práce je však místy zbytečně technicistní. Získané poznatky se

diplomantce bohužel nepodařilo dostatečně zpracovat tak, aby čtenář chvílemi netápal, co mu chce sdělit. Přestože si diplomantka klade důležité otázky a hledá na ně odpovědi, práce není ke čtenáři zcela vstřícná; důvodem je určitá míra nepřehlednosti, resp. neuspořádanosti, která snižuje celkovou srozumitelnost. To je škoda, protože z práce je patrné, že se diplomantka problematikou důkladně zabývala.

Vedeme diplomanty k tomu, aby se v zásadě drželi požadovaného rozsahu diplomové práce a k jeho podstatnému překročení přistupovali jen tehdy, pokud tomu odpovídá vysoká úroveň zpracování diplomové práce. Diplomantkou předložená práce je dvojnásobně rozsáhlá, než je vyžadováno. Kvalita zpracování však tento nadměrný rozsah práce neodůvodňuje.

5. Kritéria hodnocení práce

a) splnění cíle práce

Diplomantka v úvodu stanovila za cíl diplomové práce „vysvětlit principy elektronické identifikace, elektronického podepisování a platnosti elektronických smluv v písemné formě v soukromoprávním (obchodním) styku“ (str. 1), dále pak i zhodnocení platné právní úpravy elektronických podpisů a konečně vymezení (str. 2), „jaká by úprava právního jednání v písemné formě v soukromoprávních vztazích mohla a měla být“ (str. 3). Z toho lze dovodit, že cílem diplomové práce je zhodnotit právní úpravu elektronického podpisu *de lege lata* a *de lege ferenda*. Proti takto vymezenému cíli nelze v zásadě nic namítat, byť je pro účely diplomové práce velmi ambiciózní a zbytečně obecný. Konkrétněji formulovaný cíl např. jen na nalezení odpovědi na otázku, v kterých případech elektronický podpis naplňuje požadavek obligatorní písemné formy, by byl zcela vhodný a umožnil by diplomantce lépe postavit strukturu práce a neztratit se chvílemi v jejím zpracování. Vytčený cíl se podařilo diplomantce naplnit jen částečně, protože úplné, výstižné a srozumitelné zhodnocení právní úpravy elektronického podpisu *de lege lata* a *de lege ferenda* nepřináší.

b) samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství

Na základě způsobu, jakým byla diplomová práce zpracována, nemám pochybnosti o tom, že ji diplomantka sepsala samostatně. Zároveň konstatuji, že jsem při četbě práce neodhalila žádné prvky plagiátorství.

c) logická stavba práce

Logická stavba práce byla popsána výše.

d) Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací

Diplomantka pracovala s českou i zahraniční literaturou, čerpala i z judikatury. Jde-li o dodržení zásad odborné práce se zdroji, práce nemá žádné zásadní nedostatky. Poznámkový aparát je přiměřeně rozsáhlý (232 poznámek) a funkční.

e) hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Předloženou práci považuji po obsahové stránce za zpracovanou na dobré úrovni. Otevírá-li diplomantka určitou otázku, snaží se ji dostatečně rozpracovat a předkládané závěry přesvědčivě argumentovat. Někdy však z textu není jednoznačně zřejmé, k jakým závěrům diplomantka dospívá, protože nejsou jednoznačně formulovány. Je škoda, že jednotlivé kapitoly nejsou zakončeny shrnutím jednoznačných dílčích závěrů, které si z nich má čtenář odnést. Tuto výtku činím přes existenci kap. 3.8.3 nazvané Shrnutí kapitoly a předpoklady využití nového právního institutu; tato kapitola totiž žádným shrnutím není. Lepší je to v případě kapitoly 4.7. Problematickým však shledávám, že se

diplomantka vůbec nezabývá konkrétními případy, kdy právní úprava vyžaduje písemnou formu a nezkoumá, zda by požadavek písemnosti byl dodržen i v případě prostého elektronického podpisu. Konkrétně se ptám, zda podle diplomantky bude požadavek písemné formy naplněn v případě převodů nemovitých věcí evidovaných v katastru nemovitostí. Konečně zabývá-li se diplomantka zákonnými požadavky na formu, měla by se důkladně zabývat i důsledky spojenými s jejím nedodržením a v tomto směru kriticky zhodnotit příslušnou judikaturu.

f) jazyková a stylistická úroveň

Jazyková a stylistická úroveň textu je na požadované úrovni.

g) úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je standardní. Práce neobsahuje grafy a tabulky. To ani není vyžadováno.

6. Otázky k zodpovězení při obhajobě

V kterých případech prostý elektronický podpis naplňuje požadavek obligatorní písemné formy?

7. Závěrečné hodnocení

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě

Diplomová práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Navržený klasifikační stupeň

Předběžně navrhuji ohodnotit diplomovou práci známkou velmi dobře.

V Praze dne 28. února 2023

Doc. JUDr. Kateřina Eichlerová, Ph.D.

oponentka diplomové práce